

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 30. marts 2011

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådstale

Besvarelse af samrådsspørgsmål CB om ålegræs som indikator

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har den 26. januar 2011 stillet nedenstående spørgsmål (spm. CB, alm. del):

Spørgsmål:

- ” Vil ministeren redegøre for, hvorfor han ønsker ålegræs kasseret som indikator for vandmiljøets tilstand i forbindelse med vand- og naturplanerne, herunder:
- Om det er regeringens samlede holdning?
 - Om ministeren kan pege på brugbare videnskabeligt anerkendte alternativer?
 - Om der foreligger videnskabelig dokumentation for at kassere indikatoren?
 - Om det er aftalt med EU-Kommissionen?
 - Om ministeren kan redegøre for, hvor lang tid det vil forsinke planerne?
 - Om ministeren er parat til at tage en snarlig EU-retssag for nøl med planerne?
 - Om hvilke eksperter fødevareministeren vil lytte til i sagen?
 - Om landbruget kan være tjent med regeringens zig-zag kurs?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mette Gjerskov (S).

Svar:

Lad mig starte med at sige, at jeg ikke er ude efter at kassere ålegræsset som indikator eller værktøj. Hvis nogen skulle have opfattet mine udtalelser i den retning, er det fordi, at der var en journalist med til et møde i Aalborg, der havde en lidt skarp pen med sig.

Derimod har jeg peget på den faglige kritik af ålegræsset, som der er kommet fra flere sider. Her tænker jeg både på landbruget, på landbrugets videnscenter og ikke mindst på de forskellige faglige eksperter, fra blandt andet Syddansk Universitet og DHI, der har udtalt sig.

Kritikken går på flere forhold:

- Det gælder den grundlæggende forudsætning om, at der er en sikker sammenhæng mellem ålegræssets udbredelse og koncentrationen af kvælstof i vandmiljøet.
- Det gælder de anvendte lokale målinger af ålegræssets udbredelse i dag som grundlag for at fastlægge behovet for kvælstofreduktion lokalt.
- Og det gælder kritik af, at ålegræsset langt fra med sikkerhed vender tilbage i takt med at kvælstofudledningerne reduceres.

Det er en faglig kritik, som jeg tager meget alvorligt.

Med så indgribende krav til landbruget, som følger af Grøn Vækst og vandplanerne, er det selvfølgelig helt afgørende, at indsatsen hviler på et grundlag, der har bred faglig opbakning.

Jeg vil gerne være med til at stille miljøkrav til landbruget, også gerne skrappe krav, hvis det er nødvendigt for at få den effekt, vi ønsker. Men jeg vil ikke være med til at stille skrappe krav, hvis der

ikke er tilstrækkelig faglig konsensus om grundlaget for beregningerne – eller de valgte instrumenter til at følge op på indsatsen.

Med den faglige kritik, der er rejst af ålegræsværktøjet, er det derfor det eneste rigtige, at vi giver ålegræsværktøjet et kritisk kvalitets-tjek. Sammen med de faglige folk, der har rejst kritikken, og sammen med de forskningsinstitutioner, der har rådgivet regeringen.

Det er netop det, vi er i gang med i den såkaldte ”ålegræsgruppe” under ledelse af Naturstyrelsen. Her deltager alle involverede parter, dvs. Miljøministeriet, Fødevareministeriet, Landbrug og Fødevarer, Videnscenter for Landbrug Danmarks Naturfredningsforening, samt repræsentanter for DMU, DHI, Syddansk Universitet og Københavns Universitet.

Det er en forudsætning fra min side, at gruppen undersøger alle relevante forhold omkring ålegræsværktøjet og at det kigges godt efter i sømmene. Vi er klar over, at der er udfordringer ved værktøjet og dem vil vi arbejde på at løse.

Jeg har fået en melding om, at ålegræsgruppen forventes at være færdig med sit arbejde inden for en måneds tid. Gruppen skal nu have fred og ro til at gøre arbejdet færdigt.

Hvis ålegræsgruppen peger på ny faglig viden og afgørende svagheder ved ålegræsset som indikator for miljøtilstanden, vil jeg sam-

men med miljøministeren vurdere mulighederne for at supplere eller justere indikatoren.

Og hvis det kan berolige nogen, vil jeg slutte af med at understrege, at ålegræsset som indikator for tilstanden i vandmiljøet er gældende, indtil der viser sig en mere sikker og retvisende indikator, som vi så kan bruge. Og som naturligvis også skal have bred faglig opbakning.

Tak for ordet.